

Lovvedtak 87

(2016–2017)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 310 L (2016–2017), jf. Prop. 70 L (2016–2017)

I Stortingets møte 29. mai 2017 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i straffeprosessloven mv. (oppheving av juryordningen)

I

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd femte punktum skal lyde:

I saker hvor retten skal settes med to fagdommere etter straffeprosessloven § 332 første ledd første punktum, kan ikke retten settes med en tilkalt dommer eller pensjonist som er konstituert etter § 55 f, uten når en av lagmannsrettens dommere uventet får forfall.

Nåværende femte punktum blir nytt sjette punktum.

§ 14 skal lyde:

Lagmannsretten settes med meddommere i de tilfælde som straffeprosessloven, tvisteloven og jordskiftelova bestemmer.

§ 15 første ledd første punktum skal lyde:

Faar nogen av *rettens medlemmer* forfald, efterat hovedforhandlingen er begyndt, kan den fortsættes, uten at nogen tilkaldes isteden, saa længe der bare *er en* meddommer og bare en anden dommer mindre, end der egentlig skulde være.

§ 32 skal lyde:

Ektefeller, foreldre og barn, søsken eller noen, som er i like så nært svogerskap, må ikke samtidig sitte i retten som dommere *eller som rettsvitner*.

§ 52 tredje punktum oppheves.

Fjerde kapittel overskriften skal lyde:

4de kapittel. Utvalg av meddommere

§ 64 første ledd skal lyde:

I hvert lagsogn skal det for lagmannsrettssaker være to utvalg av *meddommere*, ett for kvinner og ett for menn.

§ 66 første ledd første punktum skal lyde:

Medlemmene til utvalgene av *meddommere* velges av kommunestyret selv hvert fjerde år.

§ 66 a første ledd første punktum skal lyde:

Oppstår i løpet av valgperioden særlige forhold som medfører at behovet for medlemmer til utvalgene av *meddommere* er klart større enn først beregnet, kan domstollederen bestemme at det skal velges flere medlemmer til utvalgene for resten av perioden.

§ 67 første punktum skal lyde:

Utvalgene av *meddommere* skal ha en allsidig sammensetning, slik at de best mulig representerer alle deler av befolkningen.

§ 69 første ledd første punktum skal lyde:

Fortegnelse over de *valgte meddommere* føres av kommunen.

§ 75 skal lyde:

De fritak for å overta ombud som er gitt i andre lover, gjelder ikke for vervet *som meddommer*.

§ 77 skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om at Domstoladministrasjonen hvert halvår skal kontrollere om medlemmene av utvalgene *av meddommere* og skjønnsmedlemmer er innført i fortegnelsen i strid med § 72, herunder om adgang for Domstoladministrasjonen til å begjære vandelsvurdering etter reglene i politiregisterloven § 45.

§ 79 første punktum skal lyde:

Etter anmodning fra en domstol, kommune eller fylkeskommune skal politiet gi opplysning om siktelse, tiltale eller dom mot personer som er aktuelle ved valg *av meddommere*, skjønnsmedlemmer eller jordskiftemeddommere.

Femte kapittel overskriften skal lyde:

5te kapittel. Uttaking av meddommere og rettsvitner

§ 85 første ledd skal lyde:

Meddommere og varamedlemmer for meddommere trekkes til den enkelte sak etter reglene i §§ 86-92, med mindre vilkårene for tilkalling etter § 93 er til stede.

§ 86 annet til fjerde ledd skal lyde:

Meddommere og varamedlemmer for meddommere skal på tilfeldig måte trekkes blant alle som er registrert i utvalgene i den trekningskretsen der rettsmøtet skal holdes. Domstollederen kan beslutte at varamedlemmer for meddommere skal trekkes fra den kommune hvor rettsmøtet skal holdes eller de nærmeste kommuner.

Når et lagsogn eller domssogn er delt i flere trekningskretser, og det foreligger særlige grunner, kan en dommer i den enkelte sak beslutte *at meddommere* og varamedlemmer for meddommere skal trekkes fra en annen trekningskrets eller andre kretser innenfor domssognet eller lagsognet. Når det er nødvendig for å få uhildete *meddommere*, kan en dommer likeledes beslutte at det skal trekkes fra utvalg utenfor domssognet, lagsognet eller lagdømmet. Retten kan be vedkommende domstol foreta trekning utenfor domssognet eller lagdømmet eller gjøre det selv.

Den som har gjort tjeneste *som meddommer*, eller som har møtt frem til rettsmøte *som meddommer* eller varamedlem for slik uten å gjøre tjeneste, deltar ikke i trekningen til andre saker før domstolen neste gang begynner å trekke fra hele utvalget. I trekningen deltar heller ikke den som er trukket ut til å gjøre tjeneste *som meddommer* eller varamedlem til et retts-

møte som ennå ikke er holdt. Dersom det etter dette ikke er minst dobbelt så mange igjen i utvalget som det antallet som skal trekkes, skal det trekkes fra hele utvalget.

§ 87 oppheves.

§ 88 fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir fjerde ledd.

§ 89 første og annet punktum skal lyde:

Ved trekningen kan en dommer bestemme at de *samme meddommerne* skal gjøre tjeneste i flere saker, dersom sakene skal behandles i umiddelbar sammenheng og det må antas at de til sammen ikke vil vare i mer enn ti dager. Dersom det foreligger tungtveiende grunner, kan de *samme meddommerne* pålegges å gjøre tjeneste i flere saker i umiddelbar sammenheng også når det må antas at sakene vil vare i mer enn ti dager.

§ 90 første og annet ledd skal lyde:

Den som har gyldig fravær, plikter ikke å gjøre tjeneste *som meddommer* eller rettsvitne. Det samme gjelder den som har gjort tjeneste *som meddommer* i 15 dager eller mer i løpet av samme år som saken skal behandles, eller som har gjort tilsvarende tjeneste i 60 dager eller mer i valgperioden. Den som mener å ha gyldig fravær eller rett til fritak etter denne bestemmelsen, skal straks gi domstolen melding om dette og om begrunnelsen.

Gyldig fravær foreligger hvis sykdom eller andre hindringer gjør det umulig eller uforholdsmessig byrdefullt å møte. Offentlige verv, unntatt militærtjeneste og tjeneste for høyere rett, skal vanligvis ikke regnes som gyldig fravær *for meddommere*.

§ 91 første ledd innledningen skal lyde:

En meddommer eller et varamedlem skal ikke gjøre tjeneste dersom vedkommende

§ 93 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd. Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd, og skal lyde:

Tilkallingen skal så langt råd er skje tilfeldig. Det skal så vidt mulig *tilkalles* en meddommer av samme kjønn som den som opprinnelig var trukket ut.

§ 95 første ledd første punktum skal lyde:

Retten sørger for *at meddommere* og varamedlemmer snarest mulig gis melding om at de er trukket ut.

§ 95 annet ledd første punktum oppheves. Nåværende annet punktum blir eneste punktum.

§ 105 a første ledd første punktum skal lyde:

Godtgjørelsen *til jordskiftedommer* og meddommer fastsettes av rettens leder etter forskrifter gitt av Kongen.

§ 106 innledningen skal lyde:

Ingen kan være *dommer*:

§ 107 skal lyde:

Den, som er *dommer*, kan ikke være sakkyndig i saken.

Den, som er vidne i saken, kan ikke være *dommer*; *saafremt* han har hat noget at forklare, som vedkommer saken.

Hvis en *dommer forlanges* ført som vidne, men ikke har noget at forklare, som vedkommer saken, kan han avgi forklaring herom fra dommersættet. Under samme betingelse kan retten beslutte, at han skal avgi sin forklaring paa forhaand i et retsmøte, som parterne varsles til. Beslutningen kan ikke angripes.

§ 108 første punktum skal lyde:

Dommer kan heller ikke nogen være, når andre særegne omstendigheter foreligger, som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet.

§ 110 første ledd skal lyde:

Ingen som står i et forhold til saken som nevnt i § 106 nr. 1 til 6, kan delta i saken som protokollsekretær eller utreder, jf. § 61, eller forestå trekning av *meddommere*.

§ 113 annet ledd skal lyde:

Er *et rettsvitne*, en protokollfører eller en annen embets- eller tjenestemann i sådan stilling, skal han si fra til rettens leder.

§ 115 skal lyde:

Før forhandlingen i den enkelte sak begynner, skal rettens leder *gjøre meddommerne* opmerksom på, at de er utelukket fra å gjøre tjeneste, hvis de er i noget tilfelle som er nevnt i § 106 eller § 107, eller hvis der for deres vedkommende foreligger sådanne omstendigheter som omhandlet i § 108, og han skal opfordre dem og partene til å si fra, hvis det måtte være tilfellet.

II

I lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjelder under krig, krigsfare og liknende forhold oppheves § 11.

III

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 18 annet ledd første punktum nr. 1 skal lyde:

1) retten, tiden og stedet for rettsmøtet, *dommernes*, *protokollførernes* og rettsvitnets navn, partene, sakens nummer og hva den gjelder,

§ 35 første ledd annet punktum skal lyde:

Av disse skal minst én avgis av en fagdommer.

§ 37 annet ledd oppheves.

§ 38 fjerde ledd oppheves.

§ 40 første ledd oppheves. Nåværende annet til sjette ledd blir første til femte ledd, og første ledd første punktum skal lyde:

Når siktede domfelles, *skal* domsgrunnene for skyldspørsmålets vedkommende bestemt og uttømmende angi det saksforhold retten har funnet bevist som grunnlag for dommen, og vise til det straffebud han dømmes etter.

§ 41 annet ledd annet punktum oppheves.

§ 45 fjerde punktum skal lyde:

Meddommerne behøver ikke tilkalles, om ikke noen av partene krever det.

§ 49 annet ledd fjerde og femte punktum oppheves.

I § 130 a tredje ledd annet og fjerde punktum skal ordet «lagrettemedlemmer» utgå.

§ 306 tredje ledd oppheves.

§ 307 annet ledd oppheves.

§ 332 skal lyde:

Ved ankeforhandling som omfatter bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet eller avgjørelse om straff eller rettsfølge som nevnt i § 2 første ledd nr. 1 for forbrytelse som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år, settes lagmannsretten med *to fagdommere og fem meddommere*. I vidløftige saker kan rettens leder bestemme at ett eller flere varamedlemmer for meddommerne skal følge forhandlingene og tre inn i retten om noen av meddommerne får forfall. I saker hvor det er behov for det, kan rettens leder beslutte at to av meddommerne skal være fagkyndige. Disse oppnevnes etter reglene i domstolloven § 94.

Er retten satt med meddommere i saker der bare noen spørsmål skal behandles med meddommere etter første ledd, deltar meddommerne *i avgjørelsen av alle spørsmålene sakene omfatter*.

Paragrafen her gjelder ikke *for anke* over saker som nevnt i straffeloven § 39 annet ledd og § 52 første ledd bokstav a.

Kapittel 24 oppheves.

§ 409 første ledd første punktum skal lyde:

I privat straffesak får reglene om påtalemyndigheten i kap 19 og 21–23 og 26–27 anvendelse på sak søkeren.

IV

I lov 21. juni 2013 nr. 100 om fastsetjing og endring av eigedoms- og rettshøve på fast eigedom m.m. skal § 2-5 annet ledd fjerde punktum lyde: *Meddommarar* og skjønnsmedlemmer er ikkje fri-tekne for val til utvalet av jordskiftemeddommarar.

V

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelse til forskjellig tid.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Olemic Thommessen

president